

KOMMENTERET HØRINGSNOTAT OVER

Enhed
Valgheden

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget

Sagsbehandler
Anna Nystrup

(Indførelse af prioriteret sideordnet opstilling)

Sagsnr.
2016 - 9599

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Dato
15-05-2017

Det fremsatte lovforslag blev den 31. marts 2017 sendt i høring hos:

Advokatrådet, Akademikerne, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, De opstillingsberettigede partier til folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg og partistøtteberettigede partier (Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Venstre, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Folkebevægelsen mod EU, Kristendemokraterne), Den Danske Dommerforening, DESA Dansk Erhvervssammenslutning, Det Centrale Handicapråd, Forbrugerrådet Tænk, Forhandlingsfællesskabet, Formandens Departement i Grønlands Selvstyre, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Heilsu- og Innlendismálaráðið (Sundheds- og Indenrigsministeriet på Færøerne), Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet og Institut for Statskundskab), Landsorganisationen i Danmark (LO), Lokallisterne i Danmark, Netværket af Ungdomsråd (NAU), Retssikkerhedsfonden, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, Statsadvokaten i København, Statsadvokaten i Viborg, Statsforvaltningen, Transparency International Danmark, Vestre Landsret, Ældre Sagen, Østre Landsret, Aarhus Universitet (Juridisk Institut og Institut for Statskundskab).

Økonomi- og Indenrigsministeriet har modtaget svar fra:

Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Forbrugerrådet Tænk, Forhandlingsfællesskabet, Formandens Departement i Grønlands Selvstyre, Institut for Menneskerettigheder, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigspolitiet, Statsforvaltningen, Vestre Landsret, Østre Landsret og Aarhus Universitet.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar.

2. Høringssvarene

Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Forbrugerrådet Tænk, Forhandlingsfællesskabet, Formandens Departement i Grønlands Selvstyre, Institut for Menneskerettigheder, Konkurrence- og Forbrugersty-

relsen, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigspolitiet, Statsforvaltningen, Vestre Landsret og Østre Landsret har ingen bemærkninger eller har ikke ønsket at udtale sig om lovforslaget.

KL og Aarhus Universitet har afgivet bemærkninger til lovforslaget.

2.1. Stor kompleksitet i opstillingsformerne til folketingsvalg

Aarhus Universitet har i sit høringssvar anført, at opstillingsformerne med tilføjelse af den foreslåede ordning i L 125 bliver mere komplicerede end nødvendigt, bl.a. med henvisning til at lovteksten derved bliver svær at læse. Samlet set bliver reglerne om opstilling og kandidatudvælgelse på en måde, som det efter Aarhus Universitets vurdering er vanskeligt at se fordelene ved.

Aarhus Universitet kan derfor ikke anbefale, at lovforslaget gennemføres i sin nuværende udformning, og universitetet har på den baggrund foreslået en ny affattelse af folketingsvalglovens § 40, stk. 2, der kan erstatte de med lovforslaget foreslåede § 40, stk. 2-4. Forslaget går ud på, at folketingsvalglovens § 40 formuleres så bredt, at den dækker de nuværende opstillingsformer samt lovforslagets tilføjelse af prioriteret sideordnet opstilling.

KL har i sit høringssvar udtrykt støtte til Aarhus Universitets synspunkter på ekspert-høringen den 27. april 2017 og tilføjet, at det er ganske få partier, der gør brug af flere af de eksisterende opstillingsformer, og at KL derfor anbefaler, at antallet af opstillingsformer reduceres. KL udtrykker dog samtidig støtte til, at partierne får mulighed for selv at vælge rækkefølgen af kandidaterne på stemmesedlen ved sideordnet opstilling.

Endvidere påpeger KL, at den ekstra opstillingsform, der indføres med L 125, vil indebære en betydelig ekstra arbejdsopgave for anmeldelsesmyndighederne på et kritisk tidspunkt i forberedelsesarbejdet. KL foreslår på den baggrund, at partierne alene kan anmelde prioriteret sideordnet opstilling for hele storkredsen og ikke for de enkelte opstillingskredse, som det foreslås i L 125.

Endelig anbefaler KL, at Økonomi- og Indenrigsministeriet forbereder et lovgrundlag, der tillader, at kandidatanmeldelser til folketingsvalg kan ske ved anvendelse af en digital selvbetjeningsløsning hos partierne. Ifølge KL vil en sådan digital selvbetjeningsløsning reducere risikoen for fejl ved indtastning af de enkelte kandidaters navn, rækkefølge m.v., og endvidere vil det medføre en mere sikker håndtering af personfølsomme data i forbindelse med kandidatopstillingen.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Økonomi- og Indenrigsministeriet er opmærksomt på den nævnte problemstilling vedrørende kompleksiteten i opstillingsformerne og kan på den baggrund tilslutte sig Aarhus Universitets forslag, der går ud på, at folketingsvalglovens § 40 formuleres så bredt, at den dækker de nuværende opstillingsformer samt lovforslagets tilføjelse af prioriteret sideordnet opstilling.

Det er samtidig Økonomi- og Indenrigsministeriets vurdering, at en forenkling af bestemmelserne om opstillingsformer ved sideordnet opstilling vil mindske det ekstraarbejde for anmeldelsesmyndighederne, der må forventes som følge af L 125.

KL's forslag om, at der alene kan anmeldes prioriteret sideordnet opstilling for hele storkredsen, vil udgøre et indgreb i partiernes mulighed for at vælge opstillingsform for den enkelte opstillingskreds.

Med hensyn til KL's forslag om en eventuel digital understøttelse af kandidatanmeldelserne kan Økonomi- og Indenrigsministeriet oplyse, at forslaget vil indgå i ministeriets løbende overvejelser og prioritering af nye digitaliseringstiltag på valgområdet. En eventuel digital understøttelse af kandidatanmeldelserne vil bl.a. forudsætte en grundig analyse af en række forhold af både principiel og praktisk karakter.

Økonomi- og indenrigsministeren har på baggrund af ovenstående fremsat ændringsforslag til L 125, der med en række mindre lovtekniske justeringer afspejler den ordning, der blev foreslået af Aarhus Universitet.

2.2. Ikrafttrædelsestidspunktet

KL har i sit høringssvar anført, at L 125 vil medføre behov for betydelige tilpasninger i diverse vejledninger, formularer, kandidatfortegnelser m.v., og at KL på den baggrund er optaget af, at der afsættes tilstrækkelig tid til, at valgadministrationen kan foretage de fornødne tilpasninger.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Økonomi- og Indenrigsministeriet er bekendt med de tidsmæssige udfordringer for en række aktører med hensyn til at implementere L 125 til det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt den 1. juli 2017.

Økonomi- og indenrigsministeren har på den baggrund fremsat ændringsforslag til L 125, der udskyder ikrafttrædelsestidspunktet til den 1. november 2017.